

Authenticiteit van de Proeve van bekwaamheid: Wat, hoe en hoe verder?

Dr. Judith Gulikers, Educatie- en competentiestudies,
Universiteit Wageningen

Waar gaat het allemaal over.....

Authenticiteit en kwaliteitsborging

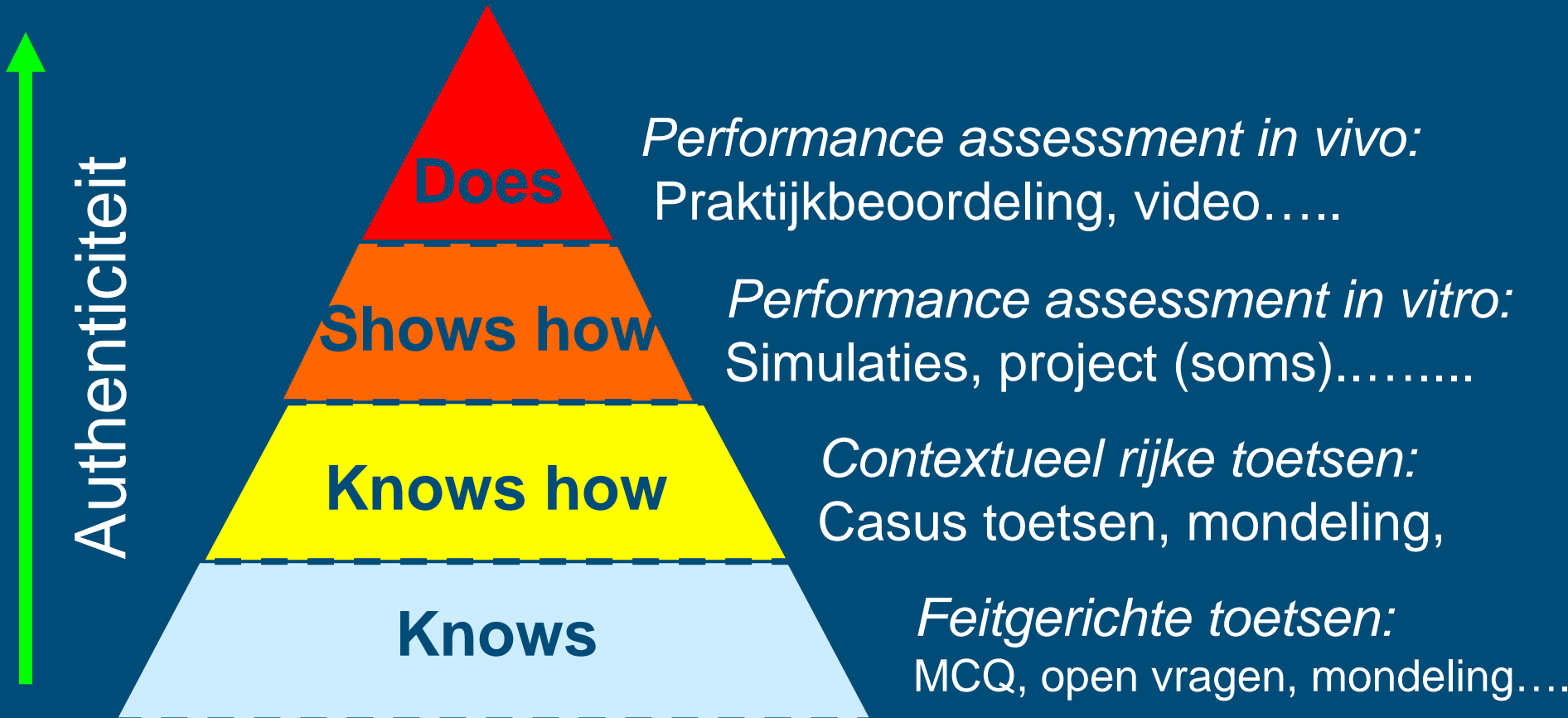
- Authenticiteit, wat is het?
 - Piramide van Miller
 - 5-dimensional framework for authenticity
- Verschillende soorten authentieke proeven

- Authentiek voor wie?

- Valkuilen van authenticiteit

Wat maakt een
proeve van bekwaamheid
authentiek???

Beroepsbekwaamheid (Miller, 1990)

De Proeve van bekwaamheid

Doelt op “does” niveau

Invulling door scholen is verschillend. bv.

- Mate van uitvoering *in* beroepspraktijk
- Betrokkenheid van werkveld
- Combinatie van beoordelingsmethoden
- Duur van de proeve (uur – 6 weken)
- Wanneer en hoe vaak in de opleiding

And what about 'authenticity'?

“The criterion for a good test is its congruence with reality” Wiggins (1993, p. 206)

Wat betekent dit:

- Authenticiteit = overeenkomstig de beroepspraktijk
- Beroepspraktijk is uitgangspunt
- Zelfde uitgangspunt voor assessment en instructie!

Authenticiteit

Het assessment, en dat wat de leerling moet doen in het assessment, moet overeenkomen met de beroepspraktijk

Dilemma: Maar wat betekent dat?

- Als het maar in de beroepspraktijk plaatsvindt, is het goed?
- Op school kan nooit authentiek beoordeeld worden?

5-dimensionaal model voor authenticiteit

Taak

- Betreft vol, representatief en relevant in de ogen van de studenten
- Mite van verantwoordelijkheid
- Mite van complexiteit
- Criterium situatie op niveau student
- Structuur (oversichtelijk/chronologisch)
- Domeinen (in een discipline/nieuw discipline)

Praktische omgeving

- Overeenkomstig de professionele werkomgeving
- Aansluitend van professionele beroepen (middelen)
- Overeenkomstig professionele tijdspanne

Sociale context

- Overeenkomstig de sociale context in praktijk/situatie
- Individueel/in samenleving
- Hulpmogelijkheden

Vorm

- Detecteerbare van competentie
- Directheid (job relevant of niet)
- Hoofdelijkheid indicatoren voor competentie

Resultaat/criteria

- Gebaseerd op criteria uit de praktijk/situatie
- Gericht op realistische output (product/proces)
- Transparantie
- Criterium-gebaseerd

Authentieke beoordeling

&

Authentieke instructie

Overeenkomstig de beroepspraktijk: 5 dimensies

Taak: opdracht die leerling moet uitvoeren

Fysieke context: omgeving/situatie waarin taak moet worden uitgevoerd

Sociale context: samenwerkings- en hulp (on)mogelijkheden

Vorm: leer- / assessmentmethode, onafhankelijk van inhoud

Criteria: punten waarop leerling wordt beoordeeld

Authenticiteit is méér dan alleen een fysieke context!

Wat kunnen we hiermee?

- Creatiever nadenken over authentieke proeven
- Concreter aangeven wat we wel/niet authentiek vinden en waarom
- Verantwoorden van authenticiteit van de proeve
- Toekomstplan beschrijven

Zie ook rapport MBO-raad *“competentiegericht beoordelen: handreikingen voor middenmanagement”*

Gebruik binnen De groene standaard

Uitgangspunt: authentiek = in de beroepspraktijk

Probleem: scholen kunnen hier niet volledig aan voldoen

Vraag: wat is de bandbreedte van authenticiteit?

Actie

Op dit moment proberen we aan hand van 5DM
verschillende varianten van PvBs te beschrijven

Vanuit project De groene standaard vervolgens aangeven
welke bandbreedte van authenticiteit geaccepteerd wordt

Opdracht / discussie

Welke variaties op de 5 dimensies kunnen we bedenken?

Wat vinden we nog authentiek en wat niet meer?

“Authentiek voor jou is niet automatisch authentiek voor mij”

- Docentpercepties
- Werkveldpercepties
- Leerlingpercepties

Belangrijk voor:

- Kwaliteitsborging en verantwoording
- Acceptatie en erkenning door bedrijfsleven
- Leren en motiveren

Docentpercepties

Docenten ontwikkelen PvB volgens hun beeld van beroep

Echter

- Niet altijd up-to-date beeld van beroepspraktijk
- Foute aanname: leerlingen en werkveld kijken er hetzelfde tegenaan

Mogelijke acties

- Zorgen voor een up-to-date beroepsbeeld
- PvBs voorleggen aan werkveld en vragen om input
- PvBs bespreken met leerlingen en input toestaan

Werkveldpercepties

Doel PvB

- Tegemoet te komen aan klachten uit werkveld
- Leerlingen beter voorbereiden op werkveld
- Beroepsfunctioneren beoordelen

Mogelijke acties van scholen voor kwaliteitsborging

- Werkveld betrekken bij ontwikkeling PvBs (vooraf)
- Validering van PvBs door werkveld (vooraf)
- Werkveld betrekken bij uitvoering van PvBs
- Evaluatie van PvB en PvB-plek (achteraf)

Authenticiteit en leren

Wanneer leerlingen een beoordelings situatie als authentiek ervaren, gaan ze:

- Meer begripsgericht leren
- Meer gemotiveerd leren
- Meer competenties ontwikkelen
- Meer accepteren

Consequentiële
validiteit

Afhankelijk van **beroepsbeeld** van leerlingen

Beroepsbeeld van leerlingen

- Anders dan dat van docenten
- fout beroepsbeeld, foute verwachtingen van beroepspraktijk
- te smal beroepsbeeld
- veranderend beroepsbeeld, mede door praktijkervaring

Praktijk ervaring en authenticiteitsperceptie

Authentieke taak en authentieke criteria altijd cruciaal

Behoefte aan authentieke fysieke context afhankelijk van praktijkervaring van leerling

- Simulaties kunnen authentiek zijn voor beginners
- Belang fysieke context stijgt met praktijkervaring

Perceptie van authenticiteit van criteria verandert door praktijkervaring

- Beginners: gedetailleerde, stap-voor-stap criteria
- Ervaren: meer holistische gericht op eindresultaat ipv procedure

Authenticiteit en voorbereiding leerlingen

- vooraf: aansluiten bij of verbreden van beroepsbeeld
 - bespreken van PvBs “waarom is dit representatief voor werkveld?” Koppelen aan stage
- vooraf: onderwijs moet aansluiten op taken in PvB
 - Dus ook authentieke, geïntegreerde leertaken
- achteraf:
 - evalueren van 5 dimensies van PvB
 - uitwisselen van ervaringen leerlingen: verbreden beroepsbeeld

Communicatie heikel punt

Wie bepaalt of een
PvB authentiek is?

Valkuilen van nadruk op authenticiteit

- Authenticiteit is niet het enige kwaliteitscriterium van competentiegericht beoordelen
- Teveel nadruk op vaardigheden (het “kunstje” beoordelen).
 - alleen observeren is meestal niet genoeg
 - methodemix

Valkuilen van nadruk op authenticiteit

- Uitlokken / opdrachten geven / ingrijpen
 - “nep” of “gekunstelde” ervaring is negatief voor leren
 - balans vinden
- Onderwijs niet authentiek
 - Proeve = beroepsgeörienteerd en in beroepscontext
 - Onderwijs = vakgeörienteerd en in schoolcontext
 - goede aansluiting is cruciaal voor leren

Samenvattend.....

- Authenticiteit is meer dan alleen “IN beroepspraktijk”
- Verschillende manieren mogelijk om proeve authentiek te maken
- Keuzen maken hierin: wat mag / wat moet / wat kan?
- Dialoog met werkveld en leerlingen: wie bepaalt authenticiteit?
- Mogelijke acties om authenticiteit vooraf en achteraf borgen

Vragen? Discussie?

Bedankt voor de aandacht!

Extra info: judith.gulikers@wur.nl

© Wageningen UR

